

Bitka, ktorá zmenila Európu: Moháč po 500 rokoch ožíva na Zvolenskom zámku

14. máj 2026, Zvolen – Milovníci histórie a dramatických vojenských stretov sa majú na čo tešiť. Slovenská národná galéria pripravila pri príležitosti 500. výročia spomienku na legendárnu bitku pri Moháči v jedinečných priestoroch vysunutého pracoviska SNG, na Zvolenskom zámku. Výstava otvára brány pre návštevníkov 22. mája a potrvá až do 25. októbra 2026. Projekt venovaný unikátnemu historickému obdobiu doplní bohatý sprievodný program pre verejnosť, dospelých, deti aj školy.

Nová výstava s názvom *Moháč 500^{SK} Obraz osmanskej prítomnosti* ponúka strhujúci pohľad na pomohácke obdobie, keď sa na území historického Uhorska v 16. a 17. storočí stretávali dva svety – kresťanská Európa a expandujúca Osmanská ríša. Nejde však len o vojny a konflikty. Projekt odhaľuje aj prekvapivé kultúrne prepojenia, obchodné kontakty a vzájomné vplyvy, ktoré formovali strednú Európu po dlhé stáročia.

Návštevníkov čaká viac ako 200 unikátnych exponátov – od vzácných obrazov, grafičiek a historických tlačí, cez militárie a archiválie až po umelecké remeslo vrátane textilu, keramiky či pamätných medailí. Pochádzajú z 32 zbierkotvorných inštitúcií - múzeí, galérií, archívov alebo cirkevných zbierok. Verejnosti sa predstavujú skôr výnimočne. Súčasťou expozície sú aj moderné digitálne prvky, ktoré návštevníkom ponúkajú nový spôsob vnímania historických udalostí.

„Výstavu otvárame pri príležitosti 500. výročia legendárnej bitky pri Moháči, ktorá predstavovala veľký obrat v dejinách vtedajšej strednej Európy. Návštevníkom ponúka komplexný a atraktívny pohľad na jednu z najvýznamnejších kapitol našich dejín. Je dôležité poznať históriu a som rád, že ju vieme priblížiť širokej verejnosti práve touto cestou na Zvolenskom zámku,“ uvádza generálny riaditeľ Slovenskej národnej galérie Juraj Králik.

„Zvolenský zámok si touto výstavou pripomína nielen 500. výročie bitky pri Moháči, ale aj svoje vlastné postavenie ako niekdajšej renesančnej protiosmanskej pevnosti, ktorá v tej dobe bránila prístup k bohatstvu stredoslovenských banských miest. Po rozsiahlom architektonicko-historickom výskume opätovne sprístupňujeme výstavné priestory Zvolenského zámku v celom rozsahu,“ hovorí riaditeľ vysunutého pracoviska SNG vo Zvolene Peter Gnida.

Replika uhorskej kráľovskej koruny či unikátna fortifikačná architektúra

Silným lákadlom výstavy je aj autentický „dotyk moci“ – replika uhorskej kráľovskej koruny alebo pôsobivé podobizne panovníkov a vojenských veliteľov, ktorí stáli na opačných stranách dejín. Osobitná pozornosť na výstave je venovaná fortifikačnej architektúre a obranným stratégiám na hranici medzi Habsburskou a Osmanskou ríšou, vrátane pevností Nové Zámky, Komárno a Leopoldov.

„Ide o rozsiahlu výstavu prezentujúcu dôležité obdobie našich dejín. Výstava prerozpráva mimoriadne zaujímavý, no zároveň dramatický príbeh tragickej bitky pri Moháči a jej dôsledky. Na druhej strane priblíži aj bohatú obchodnú a kultúrnu výmenu, svojim významom a dopadmi ďaleko presahujúcu dané časové obdobie,“ dodáva jeden z kurátorov výstavy Martin Čičo.

Výstava nadväzuje na výstavu *Plody sváru. Obraz osmanskej prítomnosti*, pričom tentoraz prichádza v komornejšej, no o to intenzívnejšej podobe, špeciálne prispôbenej priestorom Zvolenského zámku.

Aktuálna výstava ide ešte ďalej. Vďaka moderným digitálnym technológiám sa história doslova hýbe pred očami – od dynamických video animácií zachytávajúcich postup Osmanov do Európy až po veľkorozmerné vizualizácie pevností a ich každodenného života. Osobitná časť výstavy sa zameria aj na regionálny kontext stredného Slovenska a premeny Zvolenského zámku z gotického kráľovského sídla na renesančnú pevnosť. Projekt tak prinesie komplexný pohľad na jedno z najzásadnejších období našich dejín – obdobie konfliktu, ktorý formoval nielen hranice, ale aj kultúru a identitu strednej Európy.

Bohatý sprievodný program

Výstavu doplní sprievodný program určený pre širokú verejnosť, ako aj pre školy. Už 23. mája privíta návštevníkov podujatie Noc múzeí a galérií. Jeho leitmotívom bude historická udalosť z roku 1621 – uloženie uhorskej koruny vo veži Zvolenského zámku. Sprievodné aktivity vo výstave aj v exteriéroch zámku budú pokračovať v dňoch 18. – 20. júna ako súčasť Dní mesta Zvolen. Odbornú rovinu prinesie prednáškový cyklus venovaný uhorsko-osmanským vzťahom v 16. – 17. storočí i dejinám zámku a mesta v období osmanskej expanzie. Pre školy všetkých typov budú pripravené špecializované vzdelávacie aktivity a tvorivé dielne.

Viac o ponuke sprievodných programov sa dozviete na našej webovej stránke a na špeciálnej stránke venovanej výstave *Moháč 500SK Obraz osmanskej prítomnosti*:

<https://mohac500.sk/>

<https://sng.sk/sk/zvolensky-zamok/podujatia/mohac-500sk-obraz-osmanskej-pritomnosti4>

Výstava: Moháč 500^{SK} Obraz osmanskej prítomnosti

Miesto: SNG Zvolenský zámok, Nám. SNP 1, Zvolen / 1. poschodie

Termín: 22. máj – 25. október 2026

Kurátori: Martin Čičo, Denis Haberland

Vstupenky je možné zakúpiť v pokladnici SNG Zvolenský zámok.

Na webovej stránke galérie www.sng.sk nájdete aj aktuálnu ponuku všetkých výstav a programov. Ak chcete byť o našich výstavách a programoch pravidelne informovaní, prihláste sa, prosím, na odber newslettera na našej webstránke sng.sk

Pre viac informácií nás môžete kontaktovať na e-mailovej adrese: media@sng.sk